

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De diuina castigatione, & iis, qui præclarè eam ferunt. cap. xlix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

A cantilenas, quæque multam in animis libidinem pariunt, quam diutissime sine ulla satietate audientes. Atque huiusmodi populos plerique fortunatos prædicant, quod relictis personibus negotiationibus, aut artibus ad vitam necessariis, per summam inertiam ac voluptatem constitutum sibi vitæ tempus traducant: illud scilicet ignorantes, orchestram impudicis spectaculis affluentem, communem ac publicam libidinis scholam ipsi esse, qui scenici illic una sedent: atque modulatissimos tibiarum concentus, meretricidisque cantiones audientium animis insidentes, nihil aliud asferre, quam ut omnibus turpiter & obscenè se perniciosè gerere persuadeant, citharædorum scilicet aut tibicinum pulsus imitantes.

Nonnulli eorum qui in sano equorum studio tenentur, in somnis etiam de equis concertant, currus in diuersum compingentes, & aurigas immutantes: ac denique à diurna stultitia ne in nocturnis quidem visis absistunt.

B Qui Circensibus ludis ac spectaculis oblectantur, circa aduersarios equorum cursus Na. O. ita affecti sunt, ut exiliant, clament, puluerem in cælum mittant, sedentes habenas moderantur, aerem feriant, equos digitis, quasi stimulis, in alterum atque alterum latus subinde iungant (cum nihil horum in ipsorum potestate situm sit) facile inter se aurigas, equos, equorum stationes, certaminis duces permulent: idque quinam tandem tenuiores plerumque ac pauperes, & quibus ne in vnum quidem diem victus suppetit.

Qui Domini metu præditi sunt, Dominicum diem expectant, ut Deo preces adhibeant, ac corpore & sanguine Domini fruantur. Inertes & socordes Dominicum diem expectant, ut ab opere feriat, vitæ operam dent. Quod autem non mentiar, res ipsam se fidem faciunt. Alio die in medium prodi: & neminem inuenies. Die Dominico egredere: atque alios cithara canentes, alios applaudentes ac saltantes, alios sedentes, ac proximos maledictis insectantes, alios denique luctantes reperies. Præco ad Ecclesiam vocat: & omnes segnitie torpent, ac moras neclunt. Cithara aut tuba personuit: & omnes tantum.

C quam alii instructi currunt, Ecclesie spectacula cernimus, Dominum Christum in mensa recumbentem prospicimus, Seraphinos ter sanctum hymnum canentes, Euangelicas voces, Spiritus sancti præsentiam, Prophetas resonantes, angelorum hymnum, Alleluia, omnia spiritualia, omnia salute digna, omnia cœleste regnum conciliantia. Hæc audit qui in Ecclesiam ingreditur. Quid autem cernit, qui ad theatra currit? Diabolicos cantus, mulierculas saltitantes, vel, ut rectius loquar, demonis intemperis agitas. Quid enim saltatrix facit? Caput, quod Paulus perpetuo regi iussit, impudenter aperit. Collum inuertit: comam huc atque illuc expandit. Hæc porro etiam ab ea sunt, quam demon obsessam tenet. Citharædus autem, tanquam demon, cum ligno conflictatur. Tale nimirum Herodis quoque conuiuium erat. Herodiadis filia ingressa, tripudians, ac Ioannis baptistæ caput amputauit, & subterranea inferni loca hereditatis loco consecuta est. Quocirca qui choreas & saltationes amant, cum ea portionem habent. Væ his qui Dominico die cithara ludunt, aut operantur. Ad mercenariorum ac seruatorum quietem hic dies concessus est. Hæc enim dies, inquit ille, quam fecit Dominus: exultemus, & latemur in ea. In- greditur in domum tuam mercenarius, atque humeros suos operibus tuis subijcit. Labore ac sudore conteritur: nec ipsi respirandi, corporisque relaxandi potestatem facis.

E De venditione & emptione.

CAP. XLVIII.

 VI emit, non latetur: & qui vendit, non lugeat. Quia qui vendit, ad id quod vendidit, non reuertetur. Inter venditorem & emptorem conteretur peccatum.

De diuina castigatione, & ijs qui præclare eam ferunt.

CAP. XLIX.

Aa ij

- Deut.*
32. **C**OGNOSCES in corde tuo, quòd tanquam si quis castiget filium suum, sic Dominus Deus tuus castigabit te. Videte quòd ego sim solus, & non sit alius Deus præter me. Ego occidam, & ego viuere faciam: percutiam, & ego sanabo.
- 1. Reg. 2.*
Dominus mortificat & viuificat: deducit ad inferos, & reducit.
- Iob. 1.*
Surrexit Iob, & scidit vestimenta sua, & tonso capite corripens in terram, adorauit, & dixit, Nudus egressus sum de utero matris meæ, & nudus reuertar illuc. Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum. Beatus homo qui corripitur à Deo: increpationem ergo Domini ne reprobes. Quia ipse vulnerat, & medetur: percutit, & manus eius sanabunt.
- Psal. 2.*
17. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus: & pereatis de via iusta. Disciplina tua correxit me in finem: & disciplina tua ipsa me docebit.
29. 38. Quoniã ira in indignatione eius: & vita in voluntate eius. In increpationibus propter iniquitatem corripuisti hominem. Beatus homo, quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum. Castigans castigauit me Dominus: & morti non tradidit me. Bonum mihi, quia humiliasti me: vt discam iustificationes tuas.
- Prov. 3.*
Disciplinam Domini, fili mi, ne abiicias: nec deficias, cum ab eo corripieris. Quem enim diligit Dominus, corripit: & quasi pater in filio complaceat sibi. Huiusmodi recipit disciplinam, in bonis erit.
- Soph. 3.*
Timete me, & accipite disciplinam: & non peribitis ex oculis terræ.
Esa. 50.
Cum furor iræ meæ exarserit, rursus sanabo. Disciplina Domini aperit aures meas. Propter peccatum non nihil contristauit eum, & percussit eum, & auertit faciem meam ab eo. Et contristatus est, & ambulauit mœstus in viis cordis sui. Vias eius vidi: & sanauit eum, & consolatus sum eum, & dedi ei consolationem veram. Ecce excoxi te non quasi argentum: elegi te in camino paupertatis.
- Hier. 6.*
48. Erudire Hierusalem, ne fortè recedat anima mea à te: ne fortè ponam te terram desertam inhabitabilem. Corripe me Domine: veruntamen in iudicio, & non in furore tuo: ne fortè ad nihilum redigas me. Filioli, patientes estote in ira quæ vobis superuenit.
- Sap. 11. 12.*
Parcis omnibus: quoniam tua sunt Domine, qui amas animas. Ideoque eos, qui errant, paulatim corripis, & de quibus peccant admones: vt recedentes à malitia sua, credant in te Domine. Cum ergo das nobis disciplinam, inimicos nostros multipliciter flagellas, vt bonitatem tuam cogitemus iudicantes: & cum de nobis iudicatur, speremus misericordiam.
- Ecl. 18.*
16. Misericordia Dei super omnem carnem. Qui misericordiam habet, docet, & erudit quasi pastor gregem suum: miseratur excipientes doctrinam. Qui metuit disciplinã, excipiet disciplinam. Misericordia & ira est apud ipsum: & iuxta magnam ipsius misericordiam, sic correptio quoque ipsius est.
- Heb. 12.*
Fili mi, noli negligere disciplinam Domini: neque fatigeris dum ab eo argueris. Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit. In disciplina perseuerate. Tanquam filiis vobis offert se Deus. Quis enim filius, quem non corripit pater? Quòd si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes, ergo adulteri & non filij estis. Deinde patres quidem carnis nostræ eruditores habuimus, & reuerbamur eos. Num multò magis obtemperabimus Patri spirituum, & viuemus? Et illi quidem in tempore paucorum dierum secundum voluntatem suam erudiebant nos: hic autem ad id quod vtile est, in recipiendo sanctificationem eius. Omnis autem disciplina in presentia quidem videtur non esse gaudij, sed mœroris: postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet iustitiæ.

A Bonus Dominus, quod cuique conducit, hoc ei inuehit. Opes enim, malè ijs ventibus, Basil. Ho. 2
 adimit: ut iniustitia eorum instrumentum debeat. Morbum ijs infert, quibus membris de- mi. Quod
 bilitari atque astringi satius est, quam liberos ad peccandum impetus habere. Mortes por- Deus non
 tō inducuntur, cum y vitæ termini expleti sunt, quos ipse ab initio cuique, prout ex ipsius est auctor
 vilitate fore longè antè prospiciebat, constituit. Pestilentia denique, & siccitates atque mal.
 inundationes, communes quædam sunt vrbium ac gentium plagæ, immodicam vitij gra-
 uitatem coërcentes. Quemadmodum igitur medicus beneficij auctor censendus est, atque simile.
 licet dolores & cruciatus corpori afferat, cum morbo tamen, non cum egroto pugnat: e-
 dem modo bonus quoque est Deus, qui omnium salutem per priuata quorundam supplicia
 procurat. Vrbium ac gentium morbi, aëris siccitates, ac terræ sterilitates, atque asperiores
B casus, quibus quisque in vita conflictatur, vitij incrementum circuncidunt. Itaque huius- Calami-
 modi mala diuinitus contingunt, ut verorum malorum origo tollatur. Siquidem & cor- tatumhu-
 poris vexationes, & extrariæ asperitates ac molestiæ, peccati reprimendi causa excogi- manarum
 tatae sunt. causa.

Discamus Deum conuersionis nostræ, negligentiaque pellendæ causa, plagas nobis im-
 mittere: non nos exterendi atque opprimendi animo, sed corrigendi studio: quemadmo- simile.
 dum scilicet probi patres erga seque filios facere consueuerunt. Etenim aduersus eos sto-
 machantur, & insurgunt: non quod illos malo vilo afficere studeant; sed ut eos à puerili
 scordia, & iuuenilis ætatis vitijs ad curam ac diligentiam reuocent. Percutitur caro: ut
 anima delectetur. Peccatum interficitur: ut iustitia viuat.

C Oculos in cælum erectos habeamus: omni tempore ac rerum statu bonam spem præfera- Na. ad
 mus: neque vel in prosperis timorem, vel in aduersis spem abiciamus. Memores simus, Ciues
 tum in tranquillitate, tempestatis, tum in tempestate, naucleri: nec turpiter & sædè in as- Na. me-
 flictionibus animo deficiamus, aut improbos seruos imitemur, qui bene merentem quidem tu percuss.
 de se Dominum laudibus celebrant, Verùm eidem corripienti nequaquam pari studio & Aduer-
 voluntate adiunguntur: cum tamen interdum accidat, ut dolor sanitate, & submonitio sitas pro-
 remissione atque indulgentia, & visitatio neglectu, & castigatio venia melior sit ac sape vri-
 præstabilior. lior est.

Prudentes sanè illi sunt, qui calamitatibus erudiuntur, & tanquam aurum, igne pur-
 gati, dicunt, Bonum mihi quia humiliasti me: (quod scilicet afflictio diuinarum iustifica- Psal. 118.
 tionu cognitionem pariat) atque beneficij authorem per afflictionè sibi conciliant. Quan-
 doquidem, ut Petrus ait, ægra anima Deo vicina est.

D Omnia, que diuinitus contingunt, cum gratiarum actione excipere oportet. Ex apo-
 Proculdubio plaga mente præditis documentum efficitur: ac sæpe afflictio rebus secun- chrypho
 dis præstat. quodã li-
bro hic lo-
cus cita-
tur: ut e-
tiã Orat.
funeb. de
ca-
farj.

Tu bonus es: at nos inique egimus. Tu lenis: at nos verberibus digni. Bonitatem tuam
 agnoscimus, tametsi stolidi atque vacordes. Lenibus flagris pro peccatoru nostrorum atro-
 citate affecti sumus. Tu terribilis: & quis resistet tibi? At timore tuo montes contremiscet: ca-
 & magnitudini brachij tui quis resistet? Si cælum claueris, quis aperiet? Si solueris, quis laud. ca-
 & magnitudini brachij tui quis resistet? Si cælum claueris, quis aperiet? Si solueris, quis laud. ca-
 cohibebit? Procline est in oculis tuis pauperem facere, & ditare, mortificare & viuificare, farj.
 percutere & sanare: tuæque voluntas absoluta est actio. Tu iratus es, & peccauius, ait Orat. in
 ex veteribus quidam, confitens Deo. At ego in contrarium dico: Nos peccauius, & tu plag. grãd
 iratus es. Idcirco vicinis nostris opprobrium facti sumus. Auertisti faciem tuã, & igno- Esa. 64.

E nomina obruti sumus. Verùm quiesce Domine, remitte Domine, propitius esto Domine. Ne
 nos propter iniquitates nostras in finem tradas, nec per supplicia nostra alios erudias, cum
 nobis aliorum cruciatibus erudiri liceat. Quorum tandem? Gentium que te non nouerunt, Psal. 78.
 & regnoru, que imperio tuo parere decretauerunt. At nos populus tuus Domine, & vir-
 ga hereditatis tuæ. Proinde castiga nos: Verùm in mansuetudine, ac non in ira tua: ne ad
 paucitatem nos redigas, contemptissimosque omnium, qui terram habitant, reddas. ibid.

Refulgentem frameam noui, & gladium ebrum in cælo, qui iugulare, ad nihilum re- Ezech. 21.
 digere, liberis denique ad ipsas vsque carnes & bare iubetur, ac ne medullis quidem osi- Esa. 34.
 busque parcere. Legimus etiam anxie perplexæque vsæ more affectum eum, qui omni Deut. 32.
 animi perturbatione vacat, pardique instar ad viam Assyriorum occurrentem, non eo- Esa. 10.
 se. ose. 13.

rum tantum qui tum erant, sed eorum etiam qui vita peruersitate Assyrios referunt: nec
 vllam valentissimam & occisimamque ipsius ira fugienda rationem esse, cum ad vlscendas
 Naum. 2. impietates nostras inuigilauerit. Quid de concussione, & excussione atque ebullitione dica,
 cordisque cofractione, ac genuu dissolutione, atque eiusmodi suppliciis, quae impiis inferu-
 tur? Tales impiorum poena sunt: ut praestet nunc castigari atque purgari, quam ad futu-
 rum cruciatum transmitti.

Greg. Nihil maius nobis beneficium affert, quam pati.
 Nyss. Bonorum eoru, quae expectamus, flos est afflictio. Quocirca propter fructu florem quoq;
 Futuroru decerpamus. Nihil in nobis irato atq; infenso animo, verum omnia ad vtilitatem nostram
 bonorum agit Deus. Cruciatu y, qui nobis in hac vita a Deo inferuntur, futurorum tormentorum
 flos est af- partem haud exiguam succidunt. Etenim per eos dolores, quibus hic afficimur, vel peccata G
 flictio. expiamus, vel si non tot peccata habemus, splendidiore coronas accipimus.

Athana. Castigatio ea quae hic adhibetur, futurum iudicium leuius reddit. Et quidem non ma-
 lum est puniri: sed poenam promereri.

Dionys. Hoc nobis persuasum esse debet, nihil eorum, quae accidunt, citra Dei voluntatem eue-
 nire. Bona porro esse omnia ea, quae ab eo proficiuntur, etiam si alioqui graua & acerba sint.

Euseb. Deus eos, quos charos ac familiares habet, in hac vita iam castigando persequitur, si
 quid forte ipsi supplicio egeant: ut per breuem ac temporariam correptionem sempiternum
 in generali iudicio cruciatum effugere queant.

Theotimi. Non asperius aliquid pati, graue atque horrendum censi debet: sed merito pati.

Didymi. Non vlscendi, sed medendi animo, atque ad sanitatem animae comparandam Deus H
 afflictiones immittit.

Deus, qui mundum condidit, eumque consilio suo regit ac moderatur, omnia ad vtili-
 tatem nostram efficit: etiam si alioqui tristia & molesta sint, quae inferuntur.

Etsi acerba & grauis est Dei irata tamen, cum medendi vim habeat, eos, qui ipsam ex-
 periuntur, ad bonum prouehit.

Quemcumque Deus salute donare vult, hunc metu afficit, variisque modis cocutit, mo-
 lestiamque ei exhibet: ne sese ad fastum & arrogantiam excitandi spatium habeat: atque
 ut ex aliorum calamitatibus alij ad modestiam erudiantur.

Philonii. Beata ea natura est, quae omnia lato atque hilari animo excipit, nec vllis omnino re-
 rum euentibus discruciat, sed tanquam bonis & vtilibus acquiescit.

De Dei castigatione, & eam respuentibus: & quod ij, qui hic minimè castigan-
 tur, ad aeternum supplicium transmittantur. CAP. L.

Agg. 2.

PERCUSSI vos vento vrente & aurugine, & grandine omnia opera manuum vestrarum: & non fuit ex vobis qui re-
 uerteretur ad me, dicit Dominus.

Hier. 5.

Domine, oculi tui respiciunt fidem: percussisti eos, & no-
 dulerunt: attriuisisti eos, & renuerunt accipere disciplinam.
 Frustra percussi filios vestros: disciplinam non acceperunt.

Basil.

Ne idem tibi, o homo, quod stultis pueris, vsu veniat, qui a magistro obiurgati, codices K
 illorum perfringunt: ac patre vtilitatis causa cibum ipsis offerre cunctante, vestem lace-
 rant, aut maternam faciem lancinant.

Orat. 1. de
 Trun.

Nemo mæstitia laborans corona donatur, nec tristitia affectus trophæum statuit. Ne
 supercilium demittas, cum tibi medicina adhibetur. Absurdum est animæ sanitate mini-
 mè letari.

Chryf.

Non feriri graue est: sed plaga meliore non reddi, illud demum grauisimum censi debet.
 Peccatorum in hac vita impunitas, maioris in futuro æuo cruciatu causa efficitur. At-
 que hoc indicans Paulus, dicebat, Nunc autem, cum iudicamur, a Domino corripimur: ut
 1. Cor. 11. non cum hoc mundo damnemur. Praesentes enim cruciatu admonitionis rationem habent:
 futuri autem poena.

Qui